

Michał Wojciechowski

---

60. Zjazd Societas Novi Testamenti Studiorum, Halle, 2-6 VIII 2005

Collectanea Theologica 75/3, 219-221

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MICHAŁ WOJCIECHOWSKI, OLSZTYN

**60. ZJAZD SOCIETAS NOVI TESTAMENTI STUDIORUM
HALLE, 2-6 VIII 2005**

Ostatni zjazd SNTS, międzynarodowego i międzywyznaniowego stowarzyszenia profesorów NT, zgromadził ponad trzystu uczestników. Obrady odbywały się w gmachach uniwersytetu w Halle i Wittenberdze, noszącego imię Marcina Lutra. Przewodniczyła im jako prezes Barbara A l a n d, która następnie przekazała funkcję następnemu, którym jest przez najbliższy rok Irlandczyk, Sean F r e y n e.

Program zjazdu objął jak zwykle referaty główne osób wybranych przez zarząd stowarzyszenia (są one następnie publikowane „New Testament Studies”), a także dodatkowe krótkie referaty zgłoszone przez uczestników (*Offered Papers*) oraz wystąpienia na 15 równoległych seminariach tematycznych, zasadniczo po trzy na każdym. Kolejne dni zjazdu rozpoczynały się od wspólnej modlitwy w kościele sąsiadującym z uniwersytetem. Na początku i na końcu odbyły się zebrania organizacyjne stowarzyszenia z wyborami. Zjazdowi towarzyszyły spotkania z przedstawicielami władz i Kościołów miejscowych (można się było z nich dowiedzieć, że w mateczniku Lutra poziom religijności jest dziś najniższy na świecie, odsetek wierzących wynosi kilka procent), a ponadto imprezy wieczorne i zwiedzanie.

Ze spraw organizacyjnych warto wspomnieć miejsca kolejnych zjazdów, znane na kilka lat wcześniej (25-29 VII 2006 Aberdeen, 31 VII – 4 VIII 2007 Sibiu w Rumunii, 29 VII – 2 VIII 2008 Lund, 2009 Wiedeń, 2010 Berlin). Te miejsca zjazdów, może poza najbliższym, sprzyjają uczestnikom z Polski.

Muszę jednak powtórzyć uwagę ze sprawozdania z zeszłorocznego zjazdu w Barcelonie, że polscy bibliści zbyt rzadko uczestniczą w zjazdach międzynarodowych. Na obecnym zjeździe SNTS było nas trzech (oprócz niżej podpisanego byli ks. profesorowie R. Bartnicki i S. Pisarek). Więcej było Rosjan... Tymczasem do SNTS należy kilku Polaków więcej, a warunki przyjęcia mogłoby spełnić wielu.

W praktyce główne wymogi to dwie książki naukowe (w tym habilitacja), jakies publikacje obcojęzyczne i stanowisko wykładowcy na uczelni. Napisać recenzję popierającą kandydata może jeden z członków polskich; kandydat powinien uzyskać poparcie jeszcze drugiego członka stowarzyszenia, lepiej z zagranicy. Informacje szczegółowe można znaleźć w Internecie (<http://www.ncl.ac.uk/snts/>). Nic

nie stoi na przeszkodzie, by na kolejnym zjeździe w Aberdeen SNTS przyjął do swego grona kilku Polaków. Ponadto każdy członek stowarzyszenia może zaprosić na zjazd jedną dodatkową osobę, choćby sam w zjeździe nie uczestniczył (nie zaprasza się jednak osób, które aktualnie kandydują do członkostwa).

Uzupełnieniem programu była jak zwykle wystawa i sprzedaż (z dużymi zniżkami) interesujących książek naukowych wydawnictw publikujących książki biblijne (m.in. Alban, Brill, Cambridge University Press, Eerdmans, Evangelische Verlaganstalt, lokalne Francke, Hendrickson, de Gruyter, Mohr Siebeck, Neukirchner, Peeters, Sage, SCM, T&T Clark, Vandenhoeck&Ruprecht i niemieckie towarzystwa biblijne).

Obrady rozpoczyna tradycyjnie mowa aktualnego prezesa dotyczący szerszych problemów studiów biblijnych. Tegoroczny temat B. A l a n d brzmiał: *Welche Rolle spielen Textkritik und Textgeschichte für das Verständnis des Neuen Testaments?* (przy centralnym znaczeniu ustalania tekstu pierwotnego zauważyć można, że studium krytyki tekstu pozwala przybliżyć także perspektywę interpretacyjną kopiistów i Ojców Kościoła oraz wpływ kanonu). Tematyki ogólnej dotyczył też referat: R. R o u k e m a, *The Value of Patristic Interpretation of the New Testament* (wiele hipotez egzegetycznych było już znanych Ojcom; trafnie uwzględniali oni kontekst kulturowy tekstów).

Jezusa i Ewangelii dotyczyły następujące referaty: S. B y r s k o g, *A New Quest for the Sitz im Leben. Social Memory and the Jesus Tradition* (z wykorzystaniem teorii pamięci społecznej i zbiorowej, zwłaszcza typologii E. Zerubavela); R. J. B a u c k h a m, *The Gospel of John as Historiography* (pod względem cech formalnych czwarta Ewangelia przypomina antyczne dzieła historyczne i biografie, i to nawet bardziej niż Ewangelie synoptyczne!); S. M. S c h n e i d e r s, *The Raising of the New Temple: John 20: 19-23 and Johannine Ecclesiology* (struktura perykopy każe mówić o nowym stworzeniu nowego Izraela); E. S. M a l b o n, *The Significance of Jesus Death in Markan Narrative Context* (raczej wkroczenie królestwa Bożego niż ofiara); D. C. P a r k e r, K. W a c h t e l, *The Joint IGNTP/INTF Editio Critica Maior of the Gospel of John: Its Goals and Their Significance for New Testament Scholarship*.

Tematyki listów Pawłowych dotyczyły następane: C. C o u l o t, *Paul à Thessalonique (1 Th 2,1-12)* (z tych wersetów wyłania się obraz trudności, jakie napotkał św. Paweł w Tesalonice, dość odmienny od informacji z Dz); O. W i s c h m e y e r, *Römer 2, 1-24. Die Gerichtsrede des Paulus gegen die Menschheit* (studium gatunku literackiego tego tekstu jako mowy sądowej, na tle tematyki winy w Biblii i wizji człowieka u św. Pawła); N. B a u m e r t, *Die Dative in Röm 6 als Schlüssel zu einem neuen Verständnis*.

Dwa krótsze referaty dotyczyły Apokalipsy: T. H a r a g u c h i, *Effective Use of Duality: A Literary Study of Revelation 1: 4-3: 22* (świadome stosowanie zestawień

parami); R. Kearns, *The Return of Nero in Hellenistic Oracles* (na podstawie *Oracula Sibyllina*). Tylko jeden naświetlał tło NT: D. A. de Silva, *The Sinaiticus Text of 4 Maccabees* (ta wersja tekstu apokryfu ma cechy świadomego opracowania redakcyjnego).

Tematy 15 seminariów ujęto po angielsku albo niemiecku, w referatach i dyskusji używa się na przemian obu języków. Seminaria spotykały się jednocześnie, w grupach po średnio 20 osób. Składały się z trzech kolejnych sesji, każda z referatem i godziną dyskusją, poruszającą różną tematykę pokrewną (jeśli referat jest znany przedtem, albo gdy punktem wyjścia jest książka, dyskusja zaczyna się od razu). Seminaria kontynuowane są na kolejnych pięciu zjazdach z tymi samymi prowadzącymi.

W tym roku tematami seminariów były: 1. listy katolickie i tradycje apostołskie (w tym roku: podsumowanie tego kończącego się seminarium); 2. Kol; 3. Mt (kontynuacja tematyki intertekstualności); 4. tło grecko-rzymskie NT; 5. greka NT; 6. Kształtowanie się wczesnych tradycji o Jezusie (nowe seminarium); 7. teologia NT; 8. pisma Janowe; 9. Septuaginta i NT (w tym roku projekt niemieckiego przekładu Septuaginty); 10. misja Kościoła w NT; 11. recepcja NT w kulturze (nowe seminarium, akcent na trzeci świat); 12. NT, przekaz ustny i przekład biblijny (nowe seminarium); 13. retoryka Pawłowa; 14. 15. recepcja św. Pawła (oddziaływanie na Dz i listy deutero-Pawłowe); 16. krytyka tekstu. Z natury rzeczy wiele tytułów wystąpień zahaczało o tematykę różnych grup.

Wymieńmy przykładowo wybrane tematy przedstawiane na seminariach: B. Heiniger, *Soziale und politische Metaphorik im Kolosserbrief*; J. Riches, *Generic Borrowings? Matthew and Graeco-Roman Lives*; M. Wojciechowski, *Paul and Plutarch on Boasting*; H. D. Betz, *Plutarch's Life of Numa and the Historical Jesus*; T. Knöppler, *Gott im Zeugnis des Johannesevangeliums*; M. Coloe, *Resurrecting Faith: John 20: 24-31*; E. J. Schnabel, *The Theology of the New Testament as Missionary Theology*; W. Kelber, *Present State of Research in Orality within the New Testament World and New Testament Studies*; P. Lampe, *Antike Rhetorik und Psychologie*; J. Kraus o emendacjach tekstu NT. Omawiano też nowe książki, m.in. J. A. Harrill, *Slaves in the New Testament*; C. C. Caragounis, *The Development of Greek and the New Testament*; zbiorowe *Cinéma Divinité: Religion, Theology and the Bible in Film*; *Global Bible Commentary* (nastawiony na odbiór w różnych kulturach).

Michał Wojciechowski, Olsztyn